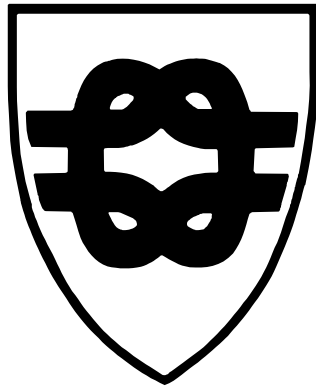

ÅRSBERETNING 2013

FAUSKE KOMMUNE

Innhold

1	Rådmannens årsberetning	3
1.1	Økonomi.....	3
1.2	Driftsregnskapet.....	3
1.3	Nærmere om avvik budsjett regnskap	5
1.4	Investeringsregnskapet	7
1.5	Nøkkeltall/analyse	8
1.5.1	Netto driftsresultat.....	8
1.5.2	Analyse av netto driftsresultat.....	8
1.5.3	Likviditet	9
1.5.4	Lånegjeld.....	10
1.5.5	Fondsbeholdning	11
1.5.6	Finansielle plasseringer	11
2.0	Resultatvurdering samhandlingsområder	13
2.1	Oppvekst og kultur	13
2.2	Helse og omsorg.....	15
2.3	Plan og kommunaltekniske tjenester.....	16
2.4	Øvrige områder	17

1 Rådmannens årsberetning

1.1 Økonomi

1.2 Driftsregnskapet

Driftsregnskapet for 2013 viser et positivt netto driftsresultat på 6,1 mill. kr, og et regnskapsmessig merforbruk på 2,7 mill. kr.¹

I motsetning til de siste årene er resultatet ikke vesentlig påvirket av positivt premieavvik og inntektsført momskompensasjon i drift fra investeringer.

Sammenlignet med 2012 er det reelle driftsresultatet for 2013 betydelig bedre. Driften av enhetene viser for første gang på lang tid et mindreforbruk. Årets resultat viser et mindreforbruk på 5,1 mill. kr.

Flere av resultatene har hatt en vesentlig forbedret økonomistyring sammenlignet med tidligere år. Dette ser vi særlig på postene netto vikarutgifter og kjøp av varer og tjenester.

Rådmannen mener dette viser at jobben med å rette opp den skjeve driftsbalansen begynner å få effekt. Det har blitt gjennomført mye godt arbeid i enhetene for å forbedre økonomistyringen, dette arbeidet har vært helt nødvendig og må fortsette med full styrke også i kommende år for å skape rom for økte rente og avdragsutgifter som vi vet vil komme med de tunge investeringene kommunen er i gang med å gjennomføre.

Tabell 1 Driften av enhetene –avvik budsjett 2013 (Tall i hele 1000)

	Regnskap	Buds(end)	Avvik
	2013	2013	
Fast lønn	304 848	305 298	-450
Overtid	3 326	1 688	1 638
Netto vikarutg. inkl. ekst. vikartj. Og ref sykep	16 493	4 483	12 010
Annen lønn	21 413	24 169	-2 756
Sosiale utgifter	62 511	68 290	-5 779
Kjøp som inngår i kom. tjenesteprod.	92 537	89 388	3 149
Kjøp som erstatter kom. tjenesteprod.	60 183	58 511	1 672
Overføringsutgifter	47 389	49 281	-1 892
Avsetninger til bundne fond	2 315	936	1 379
Sum utgifter	611 015	602 044	8 971
			-
Brukerbetalinger, salg og leieinntekter	-53 978	-52 445	-1 533
Overføringsinntekter eks syke- og fødslesp.	-37 723	-36 720	-1 003
Statstilskudd, tilskudd kommuner og private	-31 389	-21 116	-10 273
Bruk av bundne fond	-2 743	-2 541	-202
Netto internkjøp/internsalg	-1 598	-537	-1 061
Sum inntekter	-127 431	-113 359	-14 072
Netto	483 584	488 685	-5 101

¹ Forskjellen på disse to resultatbegrepene er at det første viser resultat før såkalte interne finansieringstransaksjoner som består av overføring til investeringsregnskap samt bruk og avsetning av fond.

Tabellen nedenfor viser årsaken til at resultatet fra driften av enhetene er kraftig forbedret sammenlignet med 2012. Hvis vi kun ser på utgiftssiden ser vi at merforbruk på netto vikarutgifter er redusert fra 15,4 mill. kr. til 12,0 mill. kr. Videre har sosiale utgifter et mindreforbruk på 5,7 mill. kr. Tilsvarende for 2012 var et merforbruk på 9,9 mill. kr. Også på postene kjøp av varer og tjenester er avvikene betydelig mindre enn i 2012, med 5,8 mill. kr. for kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon og 3,4 mill. kr. for kjøp som erstatter kommunal tjenesteproduksjon.

Tabell 2 – Avvik 2013 sammenlignet med 2012 (Tall i hele 1000)

	Avvik 2013	Avvik 2012	Forskjell
Fast lønn	-450	931	-1 381
Netto Vikarutg. inkl. kjøp av ekst. vikartjen. og ref. sykepenger	12 010	15 433	-3 423
Overtid	1 638	1 678	-40
Annen lønn og godtgjørelser	-2 756	-2 665	-91
Sosiale utgifter (Pensjon, Arbeidsgiveravgift mm)	-5 779	9 911	-15 690
Kjøp som inngår i kommunal tjenesteproduksjon	3 149	8 956	-5 807
Kjøp som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	1 672	5 069	-3 397
Overføringsutgifter	-1 892	387	-2 279
Netto fondsavsetninger	1 177	2 278	-1 101
Sum utgifter	8 769	41 978	-33 209
Brukerbetalinger, salgs og leieinntekter	-1 533	-2 356	823
Overføringsinntekter Ex syke og fødselspenger	-1 003	-6 606	5 603
Statstilskudd, tilskudd fra kommuner og private	-10 273	-2 312	-7 961
Internkjøp/internsalg netto	-1 061	-1 234	173
Sum inntekter	-13 870	-12 508	-1 362
TOTALT	-5 101	29 470	-34 571

Tabell 3 – Fellesområder merforbruk dekket av mindreforbruk enheter (Tall i hele 1000)

	Avvik
DRIFTEN AV ENHETENE (Mindreforbruk)	-5 101
FELLESOMRÅDER:	
Rammetilskudd/skatt på formue og inntekt	3 274
Netto renter og avdrag	2 286
Netto inntekt konsesjonskraft	3 350
Netto premieavvik pensjon	4 485
Aksjeutbytte	-2 264
Momskompensasjon investeringer (andel ikke tilbakeført investeringsregnskap)	-2 755
Netto interne finansieringstransaksjoner ansvar 9000	-538
Sum Fellesområder (Merforbruk/mindreinntekt)	7 838
Sum udekket resultat 2013	2 737

Tabellen over viser at årsaken til årsunderskuddet i 2013 skyldes inntektssvikt/ merforbruk på fellespostene på til sammen 7,8 mill. kr.

1.3 Nærmere om avvik budsjett regnskap

Driften av enhetene

Netto Vikarutgifter inkl. kjøp av eksterne vikarutgifter, overtid og ref. sykepenger

Netto merforbruk på vikarutgifter og overtid utgjør 13,6 mill. kr. kr. Følgende enheter har større merforbruk på disse postene:

Tabell 4 Netto merforbruk vikarer (Tall i hele 1000)

	Regnskap	Buds(end)	Avvik
	2 013	2 013	
10 Politikk	21	-	21
20 Rådmann stab	300	161	139
30 Vei og gatelys	651	426	225
32 Eiendomsforvaltning	695	-597	1 292
33 Plan og utvikling	1 315	69	1 246
40 Skole	2 985	647	2 337
41 Barnehage	1 301	547	754
42 Barne og familie	-72	-140	67
43 Integrasjon	15	67	-52
44 Kultur	-9	270	-279
52 Institusjon (inkl bem.knt)	5 904	1 447	4 457
53 Hjemmetjenesten	5 260	1 752	3 508
54 Fauske storkjøkken	268	111	158
55 Helse	241	192	50
56 Miljø og habilitering	1 171	1 279	-108
57 Nav	-226	-59	-167
TOTALT	19 819	6 171	13 647

Sosiale utgifter

Budsjettering av pensjon bygger på visse forventninger om kommende års lønnsoppgjør. Fasiten er ikke kjent før året etter. Da budsjettet ble laget ble det lagt inn beløp i tråd med KLPs prognose. Det viste seg at lønnsoppgjøret ble mer moderat enn det som var lagt til grunn i prognosen, samt at en del stillinger er holdt vakante, noe som medførte en mindreutgift på 5,7 mill. kr.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon

Posten viser et merforbruk på 3,1 mill. kr. Konti med større merforbruk er:

Tabell 5 Konti med større avvik kjøp av varer og tjenester (tall i hele kr.)

MEDIKAMENTER	623 755
MATVARER	1 029 289
FRIKJØP FOLKEVALGTE	950 555
TELEFONUTGIFTER	387 786
TRANSP/DRIFT EGNE TRANSPORTMIDLER	848 383
HUSLEIE, LEIE AV LOKALER	555 409

AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER M.V.	835 230
KONTINGENTER	579 033
DRIFTSAVTALER, LISENSER EDB	490 021
INVENTAR OG UTSTYR	510 481
VASKERITJENESTER	618 972
ANDRE OPPGAVEPL. GODTGJØRELSE	451 773
Til sammen	7 880 687

Konti med større mindreforbruk:

UNDERVISNINGSMATERIELL	-396 723
DATAKOMMUNIKASJON	-344 696
KOST, OPPHOLD, REISEUTGIFTER	-279 609
VEDLIKEHOLD/SERVICE	-815 473
ENERGI	-1 475 472
FORSIKRINGER BYGG OG ANLEGG	-199 334
MEDISINSK UTSTYR	-290 251
LEASING TRANSPORTMIDLER	-261 419
KJØP AV EDB-UTSTYR	-550 533
BYGGETJENESTER, VEDLIKEHOLD OG NYBYGG	-573 271
VEDLIKEHOLD UTEAREALER	-518 347
OPPRUSTING KOMMUNALE VEIER	-549 609
	-6 254 737

Tabellene over viser at det er en skjevhet mellom en del enkeltposter som burde vært justert på de enkelte enheters budsjetter

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon

Merforbruk gjelder i hovedsak overføring til private barnehager (styrket tilbud), samt betaling gjesteelever i andre kommuner.

Overføringsinntekter/tilskudd

Merinntekter gjelder i hovedsak merinntekter integreringstilskudd samt diverse ikke budsjetterte prosjekttilskudd vedr helse.

Internkjøp/internsalg

Internkjøp og internsalg er ikke reelle utgifter eller inntekter, men kun en omfordeling mellom de ulike resultatenehetene. Netto merinntekt på denne posten kommer til fradrag på merforbruket på de ordinære utgiftspostene.

Fellesposter

Netto renter og avdrag

Merforbruk/mindreinntekt skyldes for høyt budsjetterte renteinntekter 0,86 mill. kr. og for lavt budsjetterte renteutgifter på 1,42 mill. kr.

Aksjeutbytte

Merinntekt skyldes i hovedsak utbytte fra IRIS på 2 mill. kr. som ikke var budsjettert.

Skatt og rammetilskudd

Lavere skatteinngang enn forventet ble ikke fullt ut kompensert gjennom inntektsutjevningen. Mindreinntekt utgjorde 3,2 mill. kr.

Premieavvik på pensjon

Størrelsen på premieavviket på pensjon avhenger av forskjellen mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad.²På grunn av en lavere samlet pensjonsinnbetaling til KLP og SPK enn forutsatt i budsjett, førte dette til at beregnet premieavvik ble negativt med 4,4 mill. kr.

Konsesjonskraft

Innmatingskostnadene ble beregnet for lavt for 2013. Dette medførte at netto inntekt fra salg av konsesjonskraft ble 3,3 lavere enn beregnet i budsjettet.

1.4 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet for 2013 er oppgjort i balanse. Udekket beløp fra 2012 – ca. 11,1 mill.kr. - er dekket inn i sin helhet gjennom bruk av ubundet investeringsfond.

Det er avsatt ca. 1,9 mill. kr. til tomtefondet og ca 5,1 mill. kr. av netto avdrag formidlingslån er avsatt til bundet fond som skal benyttes til ekstraordinære avdrag.

Brutto investeringer i 2013 utgjorde ca. 96,5 mill. kr. Dette er noe lavere enn budsjettet. I all hovedsak skyldes dette tidsmessige forskyvninger.

De største investeringene i 2013 var:

Tabell 6 større investeringsprosjekt 2013 (tall i hele 1000 kr.)

Prosjekt	Brutto utg.
Sulitjelma skole	34,3
Ny skolestruktur	3,6
Torggt 16	12,6
Allaktivitetshus	2,2
Kunstgress Finneid	2,2
Eiaveien	1
Kommunale veger	8,6
Vann*	17,3
Avløp*	5,1

Viktigste finansieringskilde er lånemidler med ca. 73,6 mill. kr. i 2013. Mva-refusjon var i budsjettet forutsatt fullt ut overført til investeringsregnskapet. Regnskapssituasjonen muliggjorde at kun 80 % - ca. 11 mill. kr. – ble overført.

Fra 2014 skal hele beløpet i hht. forskriftene overføres.

Ubundet investeringsfond utgjorde ved regnskapsavslutningen ca. 29,4 mill kr.

Dette er nå i all hovedsak disponert til pågående/vedtatte prosjekter.

² Årsaken til at premieavvik oppstår skyldes at betalbar premie og beregnet pensjonskostnad, beregnes etter to forskjellige regelverk.

Kostnadsrammen for Sulitjelma skole ble justert i 2013 til ca 95 mill kr. Øvrige pågående prosjekter ligger innenfor fastsatte rammer.

1.5 Nøkkeltall/analyse

De mest sentrale indikatorene er:

- Netto driftsresultat/resultatgrad
- Langsiktig gjeld
- Likviditet
- Egenkapital (Fondsbeholdning)

1.5.1 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hva kommunen har igjen til avsetninger og investeringer og er et mål på kommunens økonomiske handlefrihet.

Regnskapet for 2013 viser et positivt netto driftsresultat på 3,87 mill. kr. Deles netto driftsresultat på driftsinntektene fremkommer netto resultatgrad som er et mye benyttet nøkkeltall for å vurdere en kommunes økonomi. Netto driftsresultat skal dekke nødvendige avsetninger til senere år og eventuell egenfinansiering av investeringer.

Tabell 7 - Utvikling resultatgrad (Tall i hele 1000)

	2013	2012	2011	2010
Sum driftsinntekter i regnskapet	708 193	687 856	648 627	614 089
Netto driftsresultat i regnskapet	6 107	1 845	-7 009	1 770
Netto resultatgrad	0,86 %	0,27 %	-1,08 %	0,29 %

Figuren ovenfor viser utviklingen i netto resultatgrad de siste 3 årene basert på regnskapstallene uten korreksjon for premieavvik og momskompensasjon fra investeringer.

1.5.2 Analyse av netto driftsresultat

For å få et mer riktig bilde av driften, er det nødvendig å se bort fra en del regnskapsposter som påvirker driftsresultatet, men som ikke bør være med når en betrakter den ordinære driften av kommunen. Følgende poster må det korrigeres for:

- Inntektsført premieavvik på pensjon
- Inntektsført verdistigning /verdireduksjon på verdipapirer
- Inntektsført momskompensasjon fra investeringer i driftsregnskapet

Ut fra de vurderinger som er gjort ovenfor kan vi sette opp følgende tabell som viser korrigerede driftsinntekter/utgifter og korrigert netto driftsresultat.

Tabell 8 – Korrigert netto driftsresultat (Tall i hele 1000)

	2013	2012	2011	2010
--	------	------	------	------

Sum driftsinntekter i regnskapet	708 193	687 856	648 627	614 089
Netto driftsresultat i regnskapet	6 107	1 845	-7 009	1 770
Netto resultatgrad før korrigerings	0,86 %	0,27 %	-1,08 %	0,29 %
Inntektsført positivt netto premieavvik		-15 903	-424	-4 855
Inntektsført momskompensasjon fra investeringer i drift	-2 750	-4 393	-3 917	-1 733
Korrigererte driftsinntekter	705 443	667 560	644 286	607 501
Korrigert netto driftsresultat	3 357	-18 451	-10 502	-4 818
Korrigert netto resultatgrad	0,48 %	-2,76 %	-1,63 %	-0,79 %

Når netto driftsresultat er korrigert for de overnevnte elementer ser vi at det korrigererte netto driftsresultatet er positivt med 3,3 mill. kr. Dette er en betydelig forbedring sammenlignet med de siste årene.

Teknisk beregningsutvalg for kommunesektoren anbefaler en resultatgrad over tid på rundt 3 % for at kommunen skal ha nødvendig handlefrihet og kunne bevare formuen.

1.5.3 Likviditet

Kommunens likviditet* avgjør i hvilken utstrekning kommunen evner å dekke sine kortsiktige betalingsforpliktelse etter hvert som de forfaller, med andre ord om kommunen er i stand til å betale lønn til sine ansatte og betale regninger fra sine leverandører etter hvert som de forfaller.

Det er vanlig å skille mellom langsiktig likviditet (Likviditetsgrad 1) og kortsiktig likviditet (Likviditetsgrad 2).

Den langsiktige likviditeten tar hensyn til at kommunen har en del poster i balansen som kan omgjøres til likvider. Eksempelvis er plasseringer i finansielle papirer definert som omløpsmidler, men disse blir ikke tilgjengelig som betalingsmidler (penger) før de selges. Likviditetsgrad 1 bør være større enn 2. For 2013 er den 2,19.

Tabell 9 – Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1	2013	2012	2011	2010
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	2,19	2,30	2,33	2,21

Likviditetsgrad 2 (driftslikviditetsandelen) tar hensyn til at ikke alle omløpsmidler er tilgjengelig til en hver tid. Det er derfor justert for kommunens finansplasseringer og ubrukte lånemidler. Dette nøkkeltallet bør som tommelfingerregel være større enn 1, tabellen nedenfor viser at den for 2013 er på 0,60.

Likviditetsgrad 2 er som nevnt innledningsvis det nøkkeltallet som gir best informasjon over likviditetssituasjonen på kort sikt. Den viser at den likvide situasjonen pr. 31.12.2013 er omtrent uforandret sammenlignet med samme tidspunkt foregående år.

Tabell 10 – Likviditetsgrad 2

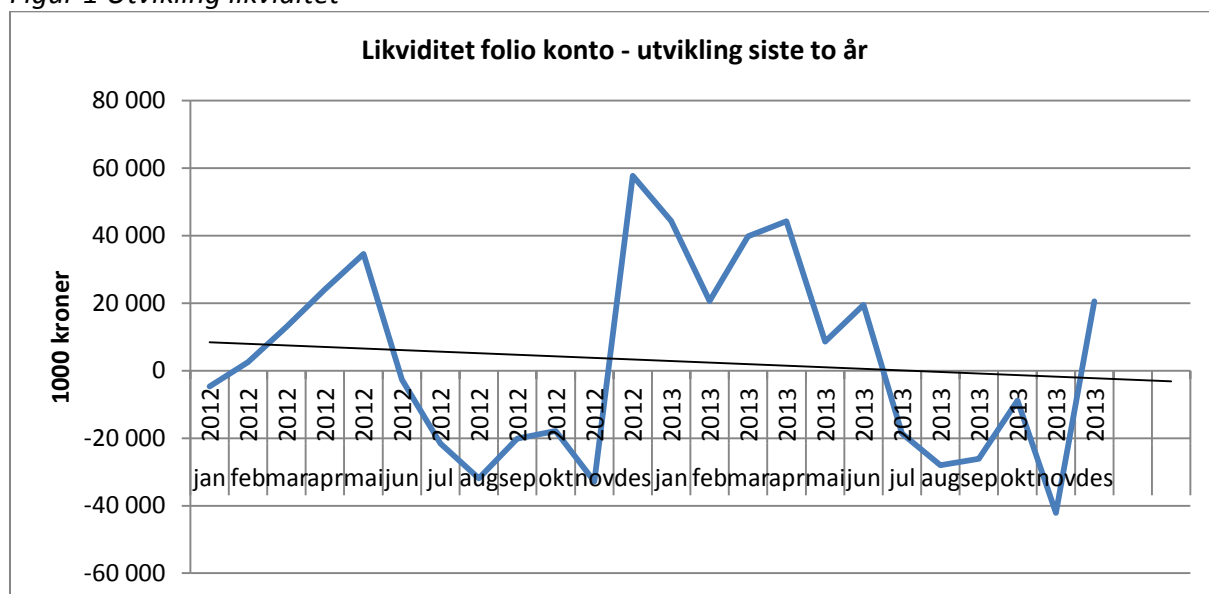
Likviditetsgrad 2	2013	2012	2011	2010

	2013	2012	2011	2010
Mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld	0,62	0,59	1,04	1,15

*Omløpsmidlene er korrigerert for balanseførte positive premieavvik, som nevnt tidligere ikke er en reell fordring. Kortsiktig gjeld er korrigerert for balanseført inntekt fra salg kvotekraft 2008, som etter pålegg fra Fylkesmannen skal inntektsføres over 10 år. Posten utgjør pr. 31.12.2013 36,1 mill. kr, og er heller ikke en reell gjeldspost i forhold til likviditetsvurderingene.

Likviditetsgrad 1 og 2 viser kun et «øyeblikksbilde» av situasjonen pr. 31.12 For å få et mer utdypende bilde av situasjonen er det mer interessant å se på hvordan beholdningen på hoved foliokonto (den konto som brukes til alle inn og utbetalinger i kommunen).

Figur 1 Utvikling likviditet

I den løpende drift er vi avhengig av å ha tilstrekkelig tilgjengelig likviditet til å betale lønn og andre løpende forpliktelser. Likviditeten gjennom året er som figuren viser, fortsatt svak. Selv om driften er forbedret, vil særlig økt bruk av egenkapital til å finansiere investeringer føre til stort press på likviditeten.

1.5.4 Lånegjeld

Rente og avdragsbelastning som andel av brutto driftsinntekter

Tabell 11 – Andel renter og avdrag av brutto driftsinntekter (Tall i hele 1000)

	2013	2012	2011	2010
Korrigererte brutto driftsinntekter	705 443	660 972	641 409	605 581
Rente og avdragsutgift	36 333	34 161	32 339	26 271
Rente og avdragsutgifts andel av brutto driftsinntekter	5,15 %	5,17 %	5,04 %	4,34 %

*Korrigerert for inntektsført premieavvik og inntektsført momskompensasjon fra investeringer

Tabellen over viser kommunens renter og avdrag som andel av brutto driftsinntekter.

Tabellen viser at samlet utgift til renter og avdrag har økt fra 26,2 mill. kr i 2010 til 36,3 mill. kr. i 2013. Samtidig ser vi at de korrigerede driftsinntektene også er økt slik at rente og avdragsbelastningen er på omtrent samme nivå som i 2012.

1.5.5 Fondsbeholdning

Tabell 12 – Oversikt fondsbeholdning (Tall i hele 1000)

	Regnskap 2013	Regnskap 2012	Regnskap 2011	Regnskap 2010
Disposisjonsfond	7 992	12 393	12 393	17 443
Ubundne investeringsfond	29 403	53 598	56 586	57 286
Sum frie egenkapitalfond	37 395	65 991	68 979	74 729
Bundne driftsfond	59 689	59 196	62 188	67 420
Bundne investeringsfond	11 318	8 221	5 123	2 602
Sum bundne egenkapitalfond	71 007	67 417	67 311	70 022
Sum egenkapitalfond	108 402	133 408	136 290	144 751

Frie fondsmidler

Disposisjonsfond skal bestå av midler avsatt i drift og kan fritt disponeres både i drifts og investeringsregnskapet.

Pr. 31.12.2013 er det til sammen 7,9 mill. avsatt på disposisjonsfond.

Ubundne investeringsfond er fond som fritt kan benyttes til å dekke utgifter i investeringsregnskapet.

Pr. 31.12.2013 er beholdningen 29,4 mill. kr., dette er en betydelig reduksjon og skyldes budsjettert bruk på 26,1 mill. kr

Bundne fondsmidler

Består av **bundne driftsfond** og **bundne investeringsfond**. Felles for disse er at de er bundet opp av eksterne aktører i form av tilskudd øremerkede midler og gaver. Midlene kan ikke benyttes fritt av kommunen men kun benyttes til de formål de er bestemt for. Pr. 31. 12. 2013 består bundne driftsfond av 59,6 mill. kr. (herav hjemfallsfondet 34,1 mill. kr. og næringsfond 4,0 mill. kr.) Bundne investeringsfond utgjør 11 mill. kr og består i hovedsak av ekstraordinære nedbetalinger fra kunder på Husbankens formidlingslån.

1.5.6 Finansielle plasseringer

Fauske kommune har plassert midler fra tidligere hjemfallsutbetalinger i såkalt aktiv forvaltning i henholdsvis Pareto og Sparebank 1 Finans

Fauske kommunes portefølje i Pareto er i dag satt sammen av følgende 2 produkter:

1 Pareto aktiv

Aksjefondet investerer i et begrenset antall aksjer som velges ut fra de ledende selskapene på Oslo Børs. Fondet har normalt en annen forventet risiko/avkastningsprofil enn referanseindeksen. Investeringsfilosofien kan karakteriseres som forsiktig, langsiktig og lite transaksjonsorientert. Vi følger solide og godt drevne selskaper med et langsiktig

potensial og investerer som regel i 20-30 av dem. Viktige utvalgs-kriterier er solid balanse, god historisk avkastning på egenkapital og rimelig prising.

2 Pareto Høyrente

Fondet investerer i verdipapirer utstedt av finansinstitusjoner og industriforetak. Fondet kan plassere i ansvarlige lån. Disse kredittobligasjonene forventes å gi fondet en høyere avkastning enn tradisjonelle pengemarkedsplasseringer. Fondet vil i hovedsak investere i obligasjoner utstedt av norske selskaper. Den gjennomsnittlige durasjon ligger mellom null og to år. Fondet vekter 100 prosent ved beregning av egenkapitalkrav for banker, pensjonskasser og forsikrings-selskap.

Sparebank 1 Finans

Kommunens plasseringer i Sparebank 1 Forvaltning er satt sammen av forskjellige rente og aksjeprodukter med vektning i tråd med vedtatt finansreglement. Pr 31.12. 2013 er vektningen mellom de ulike produktene som følger:

Tabell 13 – Oversikt plasseringsprodukter Sparebank 1 Forvaltning (tall i hele 1000.)

	Markedsverdi	Vekt %
BANK o.l.	86	0,38 %
OBLIGMRK	15 286	67,40 %
EK-BEVIS	259	1,14 %
AKSJER NORGE	2 544	11,22 %
AKSJER UTL	4 506	19,87 %
TOTALT	22 681	100,00 %

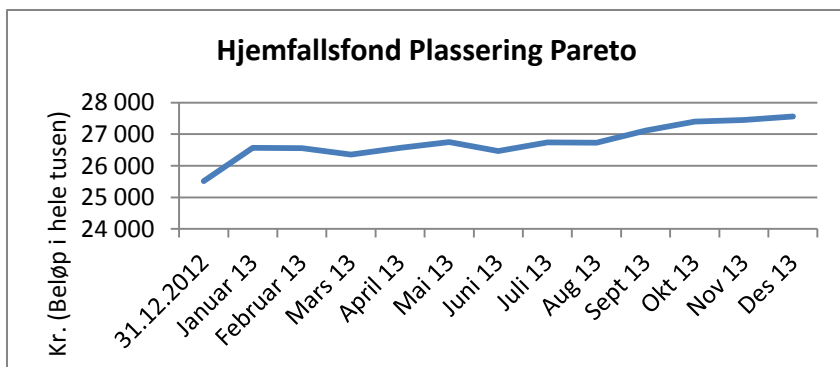
Generelt er kommunens plasseringer er basert på en forsiktig risikoprofil i tråd med vedtatt finansreglement. Hovedvekt ligger på langsiktige norske obligasjoner med forventet god avkastning.

Urealisert verdistigning 2013 utgjør 4,4 mill. kr. fordelt med 2,0 mill. kr. på Pareto og 2,5 mill. kr. på Sparebank 1 Forvaltning

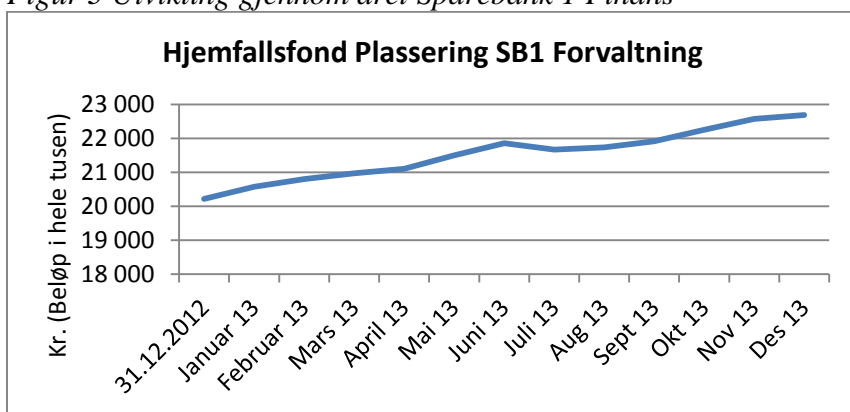
Tabell 14 – Oversikt urealisert verdiendring aktiv forvaltning (tall i hele 1000.)

Plassering	31.12.2012	31.12.2013	Endring
Hjemfallsfond Plassering Pareto	25 518	27 472	1 954
Hjemfallsfond Plassering SB1 Forvaltning	20 210	22 682	2 472
Utvikling samlet portefølje	45 728	50 154	4 426

Figur 2 Utvikling gjennom året Pareto

Figur 3 Utvikling gjennom året Sparebank 1 Finans

2.0 Resultatvurdering samhandlingsområder

Tabell 15- Netto forbruk pr samhandlingsområder 2013 (i mill. kr)

Områder	Budsjett 2013	Regnskap 2013	Avvik kroner	Avvik %
Oppvekst og kultur	205,7	197,7	-7,9	-3,9 %
Helse og omsorg	180,1	187,4	7,4	4,1 %
Plan og kommunalteknisk	50,4	47,9	-2,5	-4,9 %
Adm/politikk/samh.	52,6	50,5	-2,0	-3,9 %
Sum alle enheter	488,7	483,6	-5,1	-1,0 %

Samhandlingsområdene har i 2013 et totalt mindre forbruk på 5,1 mill. kroner. I tillegg til bedre budsjettkontroll enn tidligere år er økte inntekter en viktig årsak til dette resultatet.

Rådmannen er tilfreds med de ulike prosessene som foregår i samhandlingsområdene. Tilpasning av driften er på riktig kurs, men en vil også trenge ulike omstillingstiltak i 2014 og 2015 før utgiftene er tilpasset inntektsrammen. Dette gjelder spesielt samhandlingsområdet helse og omsorg.

2.1 Oppvekst og kultur

Tabell 16 – Netto forbruk 2013 for Oppvekst og Kultur (i mill. kr)

Enheter	Budsjett 2013	Regnskap 2013	Avvik kroner	Avvik %
Skoler	108,9	109,8	0,9	0,8 %
Barnehager	57,6	56,4	-1,2	-2,0 %
Barne- og familie	26,3	25,4	-0,9	-3,5 %
Integreringsenhet	0,0	-5,1	-5,1	15677,6 %
Kultur	12,9	11,2	-1,6	-12,6 %
Delsum Oppvekst og kultur	205,7	197,7	-7,9	-3,9 %

Resultatet er som forventet med unntak av integreringsenheten. Resultatet for enhet kultur må sees i sammenheng med enhet bygg og eiendom siden idrett ble overført til kultur fra 1. mai 2013. Selv om en korrigerer for store inntekter på integreringsenheten ville samhandlingsområdet likevel kommet ut med et mindreforbruk på 2,8 mill. kroner.

Skole

Enhet skole gikk totalt sett med et lite merforbruk i 2013. Dette skyldes hovedsakelig ansvarsområdene 2000 (felles skole) og 2900 (Vestmyra). De andre ansvarsområdene gikk i balanse, eller med et mindreforbruk. Dette er tallmessig en kraftig forbedring fra regnskapsåret 2012 som hovedsakelig skyldes at avdelingene har jobbet meget godt for både å holde sine tildelte budsjetter, samt bidra til fellesskapet ved å ha mindre forbruk. Sykefraværet har gått ned i 2013 for hele området, men spesielt for Vestmyra. Dette gir mindre vikarutgifter. Videre har det vært større fokus enn tidligere på økonomistyring og resultatforbedring gjennom hele året.

Barnehage

Det økonomiske resultat for 2013 kan forklares med at den enkelte barnehage har jobbet godt for å holde budsjettet for 2013. Dette har ført til et mindreforbruk samlet for alle barnehagene. Videre har tilskuddet til de ikke kommunale barnehagene gått i balanse for 2013, ut fra budsjettert tilskuddssats. Endelig beregning for 2013 basert på regnskap foreligger ikke pr d.d, men det er grunn til å anta at utbetaling til de ikke kommunale barnehagene skal reduseres. Styrket barnehagetilbud viser et merforbruk totalt sett. Flere barn med økt behov for spesialpedagogisk hjelp er forklaringen på dette.

Barne- og familie

Barneverntjenesten jobber systematisk og godt for å unngå plasseringer utenfor hjemmet der det er mulig å hjelpe barnet på andre måter. Mindreforbruket i barneverntjenesten kan i hovedsak forklares med at antall barn med tiltak i eller utenfor hjemmet har gått ned, herunder antall barn med utgiftskrevende tiltak.

Fauske familiesenter har hatt stillinger ubesatt. På tross av dette har det vært ett merforbruk på lønn. Årsak til dette antas å være feil budsjettering.

Integrering

Integreringsenheten har et mindreforbruk, hovedsakelig på grunn av merinntekter fra staten. Fauske kommune mottok 17 personer i 2013. I tillegg kommer familiegjenforente totalt 33 personer som var tilskuddsberettiget. Dette medførte større inntekter enn budsjettert. Konsekvensene av denne økningen gir også økte utgifter i andre deler av organisasjonen, men

økte inntekter er ikke fordelt i henhold til økte utgifter på andre ansvarsområder. For budsjett 2014 er det bedre hensyntatt.

Voksenpedagogisk senter kommer ut med merforbruk som skyldes stort vikarinntak. I tillegg har voksenpedagogisk senter en grunnskolegruppe der en ikke får statstilskudd. Statstilskudd får en bare for elever som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Kultur

Alle tjenester i enhet kultur har historisk gode besøkstall. Dette gjør at inntektssiden på mange av områdene har en betydelig økning. I tillegg har det vært flere områder hvor det har vært gjennomført vakanser. Dette gjør at alle områder har en lavere utgiftsside enn budsjettet. Driftsutvalget valgte å ikke tildele alle kulturmidler, dette er også med på å gjøre resultatet for enheten god.

2.2 Helse og omsorg

Tabell 17 – Netto forbruk 2013 for samhandlingsområde Helse og omsorg (i mill. kr)

	Budsjett 2013	Regnskap 2013	Avvik kroner	Avvik %
Helse og omsorg				
Institusjon	56,85	65,09	8,24	14,5 %
Hjemmetjenesten	50,75	54,88	4,13	8,1 %
Kjøkkendrift	2,73	3,24	0,51	18,8 %
Helse	32,80	30,81	-1,99	-6,1 %
Miljø- og habilitering	20,46	18,09	-2,38	-11,6 %
NAV	16,48	15,33	-1,15	-7,0 %
Sum samhandlingsområde	180,07	187,44	7,36	4,1 %

Samhandlingsområdet helse og pleie leverer et bedre økonomisk resultat i 2013 enn tidligere år. Hjemmetjenesten og institusjon kommer ut med merforbruk, men resultatet er klart bedre enn i 2012. Årsaken til det er god økonomisk styring. Resultat 2013 avspeiler forsterket eierskap til tildelte ressurser i den enkelte enhet og avdeling. Uten dette arbeidet og en kritisk tilnærming rundt bruk av resurser, ville ikke den positive utviklingen vært mulig.

Institusjon

Fauske sykehjem leverer et forbedret resultat sammenlignet med 2012. Særlig har det vært ett fokus på variable lønnsutgifter og kjøp av varer og tjenester, noe som bla gjenspeiles i stor reduksjon i bruk av eksterne vikarbyråtenester. Økte inntekter på brukerbetaling er knyttet opp mot ett større pasientgrunnlag ved opprettelse av flere dobbeltrom. Økte inntekter på refusjoner av syke- og fødselspenger kommer av noe høyere sykefravær enn forventet, noe som igjen gjenspeiles i økte utgifter på vikarutgifter.

Fauske sykehjem har to avdelinger som har vært piloter i en turnusmodell for å redusere uønsket deltid, noe som har betydd lønnsutgifter utover tildelte rammer, dette har gitt ett negativt resultat på ca. 3 millioner på fastlønn. Ønsket effekt med redusert sykefravær har bare delvis slått til på disse avdelingene, dermed er det høyere vikarutgifter enn budsjettet.

Hjemmetjenesten

Økende oppgavemengde og flere komplekse oppgaver i hjemmetjenesten som følge av Samhandlingsreformen har ført til utfordringer på tilgang til riktig personell. Vedtaksmengden har økt i et slikt omfang at enheten i perioder i løpet av 2013 har hatt 2 ekstra vakter på dagvakt og to ekstra vakter på kveldsvakter syv dager i uka. Dette vil si nesten 6 årsverk mer enn det enheten har budsjettert med. Stort sykefravær er også en del av totalbildet. Det jobbes godt på HMS området, slik at det forventes at 2014 skal gi et bedre resultat på sykefraværet.

Kjøkkendrift

Det er foretatt en kritisk gjennomgang av alle innkjøp, bevisstgjøring blant personalet angående svinn i produksjonen og begrenset innleie av vikarer. Det har vært en liten økning i inntektene. Til tross for dette leverer kjøkkendrift et merforbruk på 0,5 mill. kroner.

Helse

Enhet helse hadde i 2013 et positivt resultat med kr.1,93 mill. Resultatet knyttes i vesentlig grad vakante stillinger og merinntekter på nesten 1,5 mill. kroner. For 2014 er budsjettet bedre tilpasset inntektsnivået.

Miljø- og habilitering

Enheten har gjennom hele 2013 hatt fokus på utvikling av ny intern organisasjonsstruktur og kultur med tanke på samlokalisering av tre avdelinger når nye Torggata 16 står ferdig i løpet av 2014. Som et ledd i strukturendringen har vi valgt å la vakante stillinger stå ubesatt i 2013 og enheten har kun leid inn nødvendige natt og helgevakter. En har også i løpet av høsten gradvis nedfaset et tiltak med 2:1 bemanning. Det har medført at vi har kunnet bruke personalet på tvers av avdelingene og dermed oppnådd en bedre utnyttelse av personalressursene og mindre innleie av eksterne vikarer.

NAV

Resultatet til NAV kan i hovedsak tilskrives større refusjoner enn forventet og underforbruk i kommunenes kvalifiseringsprogram. Selv om enheten totalt sett hadde et positivt økonomisk resultat bemerkes det at posten for overføring til andre (økonomisk sosialhjelp) hadde et betydelig høyere forbruk enn budsjettert.

2.3 Plan og kommunaltekniske tjenester

Tabell 18 – Netto forbruk 2013 for samhandlingsområdet plan og kommunaltekniske tjenester (i mill. kr)

	Budsjett 2013	Regnskap 2013	Avvik kroner	Avvik %
Plan og Kommunaltekn				
Vei og gatelys	7,92	6,94	-0,98	-12,4 %
Bygg-eiendom-Idrett	38,12	36,45	-1,67	-4,4 %
Plan utvikling	4,34	4,51	0,17	3,8 %
Sum samhandlingsområde	50,38	47,89	-2,48	-4,9 %

Vei og gatelys

Utgiftssiden på kommunale veier viser et samlet mindreforbruk. Pga. krevende værforhold i form av mye nedbør førte dette til store flomskader på det kommunale veinettet våren 2013. Disse uforutsette utgiftene medførte til overforbruk på veibudsjettet. For å dekke disse ekstraavgiftene og samtidig opparbeide en buffer til å dekke utgiftene til siste del av vintervedlikeholdet ble det iverksatt redusert sommervedlikehold på veiene. Værforholdene siste del av 2013 har vært gunstig og medført til lavere utgiftsutvikling enn forventet. Gatelyst går i balanse.

Bygg og eiendom

Det har gjennom året 2013 vært innført streng kontroll på innkjøp av materialer og også innkjøp fra eksterne tjenesteleverandører. Redusert bruk av vikarer og ekstra innleid personell har hatt en kostnadsreduserende effekt. Redusert vedlikeholdstrykk er gjennomført gjennom året, der kun pålagte driftsoperative servicetiltak er utført.

Plan og utvikling

Merforbruket på enhet plan og utvikling skyldes at stilling som arealplanlegger ble opprettet ved intern overføring av stillingshjemmel fra 1.9.2013 uten at enheten ble tilført lønnsmidler. Videre er en stilling ved enheten tidligere dekket av næringsfondet, denne ordningen er opphørt i 2013 uten at budsjettet ble korrigert tilsvarende. Begge forhold er korrigert i budsjett 2014.

2.4 Øvrige områder

Tabell 19- Netto forbruk for øvrige områder (i mill. kroner)

	Budsjett 2013	Regnskap 2013	Avvik kroner	Avvik %
Politisk og adm				
Rådmannens stab	32,51	29,76	-2,75	-8,5 %
Samhandling	10,85	10,78	-0,07	-0,6 %
Politisk virksomhet	9,21	9,98	0,76	8,3 %
Sum område	52,57	50,52	-2,05	96,1 %

Rådmannens stab

På lik linje med andre avdelinger har rådmannens stab utvist god økonomistyring. Avdelingene folkehelse, IT, innkjøp, personal, eiendomsskatt og økonomi leverer alle et mindreforbruk. Flere av disse avdelingene er ansvarlige for fellesposter for hele kommune som ikke fullt ut er blitt benyttet. Videre er det et betydelig mindreforbruk på eiendomsskatt siden en ikke har kommet i gang med den planlagte 10 års takseringen.

Samhandling

Ansvarsrådet omfatter dekning av medfinansiering og utskrivningsklare pasienter. Budsjettet er i samsvar med disse utgiftene.

Politisk virksomhet

Merforbruket på politisk virksomhet skyldes merforbruk på kontoen for frikjøp av folkevalgte. Slik har det vært i flere år, men for 2013 er ikke mindreforbruk på andre områder tilstrekkelig for å dekke opp dette merforbruket.

